

ANSA/TC16
AS 702:2017/IMAS

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د ستندرد ملي اداره " انسا "

ستندرد ملي
مقتضيات پاکسازی ماین ها

سال ۱۳۹۶

حق طبع و نشر محفوظ است

ستندرد ملی مقتضیات پاکسازی ماین ها ماین پاکی براساس ستندردبین المللی ماین پاکی اقتباس و تدوین گردیده است.
**The National Standard of Mine Clearance Requirements Mine Action has been adopted
from the standard of IMAS.**

فهرست

صفحه

الف	پیشگفتار
ب	مقدمه
ج	کمیتة تخنیکي ملی
د	منظور شده
ه	اختصارات
۱	معرفی، هدف، مراحل عملیات پاکسازی، کشف سیم های انفجار دهنده، پاکسازی گ یا ها و بته ها، استفاده از آله کشف فلزات و چوب رهنما
۲	استفاده از آله های کشفی دارای خواص دوگانه
۳	عمق پاکسازی، سیخ زدن و کندنکاری، استفاده از بیلچه دستی (کندنکاری) و طرزالعمل های ماین های گامشده
۴	ساحات دارای مقادیر زیاد پارچه های فلزات، اراضی کوهستانی و دارای سنگ های سست، برطرف ساختن موانع، آتش زدن ساحه، ساعات کاری، وسایل کاری پرسونل ماین پاکی و لوح ها، نقشه های معلوماتی و پاکسازی ساختمان ها
۶	ضمیمه الف
۷	ضمیمه ب
۹	ماخذ

پیشگفتار

اداره ملی استاندارد (انسا) یگانه مرجع با صلاحیت تدوین استاندارد های ملی در افغانستان میباشد. استاندارد های ملی در مطابقت با استاندارد های منطوقی بین المللی و با در نظر داشت شرایط عینی اقتصادی و تجارتي در کشور انکشاف می یابند. تدوین استاندارد های ملی بر مبنای حکم ماده نهم قانون استاندارد و طرز العمل فعالیت کمیته های تخنیکي صورت میگیرد.

کمیته های تخنیکي تدوین استاندارد متشکل از ادارات ذیربط دولتي، سکتور خصوصی، مراجع علمی و اکادمیک میباشند. تدوین یک استاندارد ملی بر اساس درخواست یکی از جوانب ذیربط و یا اولویت بندی کمیته در دستور کار کمیته تخنیکي شامل میگردد. مسوده استاندارد های ملی توسط گروه های کاری موظف در مطابقت با یکی از استاندارد های بین المللی در همین زمینه که در کمیته تخنیکي بر آن توافق شده باشد ترتیب شده و متعاقباً مسوده ابتدایی در کمیته تخنیکي مورد بحث قرار گرفته نهایی میشود. هرگاه تعدیلات و تحریفات عمده در استاندارد بین المللی رونما نگردیده باشد جهت کسب منظوری از طریق دارالانشای استاندارد به شورای عالی استاندارد تقدیم میگردد. هرگاه در استاندارد بین المللی تعدیلات و تحریفات عمده وجود داشته باشد برای مدت شصت یوم جهت نظر خواهی به نشر میرسد. استاندارد ملی بعد از منظوری شورای عالی استاندارد طبع و نشر گردیده و هکذا شامل مجموعه استاندارد های ملی افغانستان میشود.

استاندارد ملی مقتضیات پاکسازی ماین ها در کمیته تخنیکي ملی تدوین استاندارد های ماین پاکي (ANSA/TC16) تدوین گردیده است.

متن یک استاندارد ملی در کل یا قسماً میتواند در مقررات تخنیکي مربوطه شامل گردد. اما باید اطمینان حاصل شود که آخرین چاپ استاندارد ملی بکار گرفته شده است. هر استاندارد ملی نخست یک سال بعد از منظوری آن و متعاقباً در هر سه سال مورد تجدید نظر قرار گرفته مجدداً طبع و نشر میگردد.

حق چاپ و نشر استاندارد های ملی برای اداره ملی استاندارد محفوظ بوده و تنها نسخه اصلی استاندارد که از اداره ملی استاندارد خریداری شده باشد مدار اعتبار بوده و بر آن استناد شده میتواند.

اداره ملی استاندارد در قبال استفاده از نسخه های منسوخ یا تعدیل شده استاندارد ملی افغانستان از جانب نهاد های دولتي و غیر دولتي هیچگونه مسولیت ندارد.

مقدمه

ماین ها در افغانستان از آغاز جنگ های سال ۱۳۵۷ بدینسو به پیمانہ ای وسیع مورد استفاده قرار گرفته اند. نیرو های روسی و نیروهای افغانی که از حمایت نیرو های روسی برخوردار بودند عمدتاً ماین های ضد پرسونل را فرش نموده در حالیکه مجاهدین بمنظور مختل ساختن جریان سیر و حرکت تانک ها و وسایط نقلیه قوای روسی و دولت آنزمان از ماین های ضد تانک کار میگرفتند. استفاده از ماین های ضد پرسونل و ضد تانک در جریان جنگ های داخلی بعداً نیز به شدت ادامه یافت که بالاخر از حادثه یازدهم سپتامبر، عملیات نظامی قوای ایتلاف بین المللی نیز باعث تراکم هر چه بیشتر مهمات باقیمانده از جنگ در کشور گردید.

آلودگی وسیع کشور به ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ، تاثیرات ناگوار قابل ملاحظه اجتماعی و اقتصادی را به همراه داشت. موجودیت ماین ها باعث کاهش زراعت، افزایش هزینه ترانسپورت و ایجاد موانع فراراه بازگشت عودت کنندگان و استقرار مجدد آنها گردید. بر علاوه تاسیسات عامه از قبیل مکاتب، مراکز صحتی، فابریکات، و هزار ها هکتار زمین زراعتی به سبب موجودیت ماین ها از استفاده باز ماندند. ماین های وسط و کنار جاده که توسط نیرو های درگیر به هدف جلوگیری از پیشروی جناح مقابل کارگذاری شده بودند منجر به ایجاد محدودیت های جدی در ترانسپورت گردیده انتقال اموال و همچنان تاثیرات سو بالای انسانها گردیده و باعث کشته شدن و زخمی شدن تعداد قابل ملاحظه انسانها نیز گردید.

باوصف پیشرفت های چشمگیری در عرصه ماین پاکي، در حال حاضر افغانستان هنوز هم یکی از کشور های دارای بلند ترین سطح آلودگی با ماین و مواد منفجر ناشده میباشد. بیش از یک میلیون افغان در فاصله ۵۰۰ متری ساحات ملوث با ماین زندگی میکنند. هشتاد فیصد ساحات باقیمانده ملوث با ماین و مهمات باقیمانده از جنگ زمین های زراعتی را از دسترس خارج ساخته اند که یک مانع عمده در کشوری که حدود ۸۰ فیصد مردم در سکتور زراعت مصروف میباشند، پنداشته میشود. یک قسمت عمده ساحات ملوث با ماین در فاصله ۲۰۰ متری زیربناهای مهم مانند سیستم های آبیاری، سرک ها، مراکز صحتی، کمپ های بیجا شدگان داخلی، میدان های هوایی، لین های برق و پل ها موقعیت دارند.

بمنظور ارایه خدمات ماین پاکي با کیفیت عالی و دادن اطمینان به استفاده کنندگان، تمویل کنندگان، سکتورهای انکشافی و دولت افغانستان ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین تدوین ستندردهای ماین پاکي را برای پروگرام ماین پاکي افغانستان آغاز نمود. ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین به نمایندگی دولت افغانستان، به کمک مرکز بین المللی ژنیوا برای ماین پاکي بشردوستانه (GICHD) و همچنان سهم گیری فعال موسسات ملی و بین المللی ماین پاکي که در افغانستان فعالیت دارند مسولیت ساختن ستندرد های ماین پاکي افغانستان را به عهده گرفت.

با امضای تفاهم نامه میان ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین و اداره ملی ستندرد (انسفا) در سال ۱۳۹۰ تصمیم اتخاذ گردید تا با ایجاد کمیته تخنیکی ملی تدوین ستندرد های ماین پاکي (ANSA/TC16) ستندرد های مربوطه از طریق کمیته متذکره طی مراحل و منحیث ستندرد های ملی افغانستان مورد استفاده قرار گیرد.

مسوده ستندرد مقتضیاتی که برای پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ، پاکي توسط ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین ترتیب و در اولویت کاری کمیته تخنیکی ملی تدوین ستندرد های ماین پاکي قرار گرفته و از طریق کمیته تخنیکی ملی ستندرد های ماین پاکي نهایی گردید.

ستندرد ملی مقتضیاتی که برای پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ در هر پروژه بکار میروند میتوانند نظر به موجودیت نباتات در ساحه، محتویات خاک و نوعیت ماین ها/ مهمات باقیمانده از جنگ، متفاوت باشند. به منظور استفاده موثر تر از منابع موجود برای پاک سازی ساحات از وجود ماین ها و مواد منفجرناشده و عرضه خدمات آگاهی از این خطرات و همچنان حمایت از اشخاص دارای معلولیت، ضرورت مبرم به داشتن سیستم مدیریت مقتضیاتی پاکسازی ماین ها میباشد که باید همه موسسات زیربنا را در نظر گرفته و مطابق به مقتضیات این ستندرد امور مدیریت مقتضیاتی پاکسازی ماین های شان را ترتیب و تنظیم نمایند.

کمیته تخنیک ملی

اسم	درجہ تحصیل	ادارہ مربوطہ
ریس میر محمد	لیسانس انجینیری ساختمانی	موسسه ماین پاکی MCPA
سکرتو عنا یت الہ شفیق	مافوق بکلوریا	ریاست انسجام و ہم آہنگی تطہیر ماین
اعضا برید جنرال محمد شفیع بہیر	ماسٹر علوم تخنیک	وزارت دفاع ملی
عبدالرازق ابراہیمی	ماسٹر طب	وزارت صحت عامہ
میر محمد شاکر سادات	ماسٹر ادبیات	موسسه ماین پاکی G4S
سمونوال محمد محسن خالقیار	لیسانس اکادمی پولیس	وزارت امور داخلہ
پیر محمد پارسا	لیسانس تاریخ	ریاست عمومی ادارہ ملی حفاظت محیط زیست
دگرمن عبدالرحمن	لیسانس انجینیری	قوماندانی اکادمی نظامی
پوہنیار سمونمل روح اللہ حفیظی	لیسانس انجینیری	قوماندانی اکادمی پولیس
میرزا محمد احمدی	لیسانس نظامی	موسسه ماین پاکی ATC
محمد آصف رحیمی	لیسانس اقتصاد	موسسه ماین پاکی DAFA
محمد طاہر مطیع	لیسانس انجینیری نظامی	موسسه ماین پاکی DDG
اولیا مایار	دیپلوم انجینیری میخانیک	موسسه ماین پاکی HI
سید قاسم مروت	لیسانس حربی پوہنتون	موسسه ماین پاکی HT
شاہ ولی ایوبی	لیسانس اقتصاد	موسسه ماین پاکی MDC
احمد فواد شریفی	محصل حقوق	ریاست عمومی امنیت ملی
گل آقا مرزایی	بکلوریا	ریاست عمومی ادارہ ملی مبارزہ با حوادث
محمد ظاہر پارسا	بکلوریا	موسسه ماین پاکی سترلنگ

تحت نظر:

پوہنیار دکتور مجیب الرحمن خطیر معاون تخنیک ادارہ ملی ستندرد (انسا)

منظور شده توسط: شورای عالی ستندرد

ریس جلسه

جلالت‌آب استاد محمد سرور دانش

معاون دوم ریاست جمهوری

معاون

داکتر نقیب الله فایق

رییس عمومی اداره ملی ستندرد (انسا)

اعضا

نجیب الله وردک

معین عواید و گمرکات وزارت مالیه

محمد اسمعیل رحیمی

معین مسلکی وزارت تجارت و صنایع

عبدلوهاب بالا کرزی

معین علمی وزارت تحصیلات عالی

داکتر سید ولی سلطان

معین پالیسی وزارت ترانسپورت

احمد جان نعیم

معین پالیسی و پلانگذاری وزارت صحت عامه

عبدالقدیر جواد

معین مالی و اداری وزارت زراعت، مالداري و آبیاری

دپلوم انجینر احمد ولی شیر زی

معین تخنیکي وزارت فواید عامه

دپلوم انجینر امرالدین سالک

معین امور ساختمانی وزارت امور شهر سازی

سید احمد شاه سادات

معین تکنالوژی معلوماتی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

سر محقق رحمت گل احمدی

معاون اکادمی علوم افغانستان

شهزاده مصطفی ظاهر

رییس عموم اداره ملی حفاظت محیط زیست

عبدالله حبیب زی

شاروال کابل

احمد توفیق داوری

معاون مالی و اداری هیأت عامل اتاق های تجارت و صنایع

انجینر سید محرم سادات

رییس تخنیکي شاروالی ها ارگان های محل

سکرترا:

دپلوم انجینر وسیم قریشی رییس ارزیابی مطابقت و سرپرست معاونیت تخنیکي اداره ملی ستندرد (انسا)

اختصارات

ANSA	Afghan National Standards Authority
AS	Afghan Standard
TC	Technical Committee
IMAS	International Mine Action Standard

اداره ملی ستندرد افغانستان
افغان ستندرد
کمیته تخنیکي
ستندرد بین المللی ماین پاکي

ستندرد ملی

مقتضیات پاکسازی ماین ها

که ممکن سیم های انفجار دهنده ای ماین ها را پنهان کنند، با آهستگی تمام دور شوند.

۵. پاکسازی گیاه ها و بته ها

پاکسازی بته ها و گیاه ها باید به طریقه ای مصون و کنترل شده صورت گیرد و از تماس با گیاه هایی که بیرون از عرض کوچه یا لین ماین پاکی قرار دارند خودداری گردد.

دفتر سا حوی ریاست انسجام وهما هنگی تطهیر ماین میتوانند با در نظر داشت میزان خطر در ساحه و نوعیت گیاه ها و بته ها طرز العمل های خاص قطع گیاهان را برای ساحات مشخص اجازه دهند. طرز العمل قطع گیاهان باید در پلان ماین پاکی تذکر داده شود.

۶. استفاده از آله کشف فلزات

قبل از اجرای عملیه ای ماین پاکی در ساحه، وسیله کشف فلزات باید بصورت درست بسته کاری گردیده و اطمینان حاصل گردد که وسیله مذکور کاملاً فعال، چک و بیلاس شده و حساسیت آن نظر به هدف عیار شده باشد.

حساسیت وسیله کشف فلزات باید حد اقل در هر 10 دقیقه یکبار چک شود. جزئیات درجه بندی وسیله باید در طرز العمل های عملیاتی معیاری مؤسسه تذکر داده شوند.

۷. چوب رهنما

چوب رهنما 1.2 متر طول داشته و دو نهایت آن (به اندازه ای 100 ملی متر) به رنگ سفید رنگ شده و قسمت مرکزی آن سرخ رنگ شده میباشد. پرسونل ماین پاکی از این میله ها در جریان کار برای نشانی نمودن سرحد بین ساحه پاکسازی شده و ساحه ملوث استفاده میکنند. قاعده طوریت که ساحه عقبی میله مصئون (از وجود ماین ها پاکسازی شده) است و ساحه پیشروی میله ملوث (از جود ماین ها پاکسازی نشده) میباشد. حصه وسطی میله به اندازه یک متر به عرض دقیق کوچه دلالت میکند و نهایت سفید آن (هر نهایت 100 ملی متر) به پرسونل ماین پاکی یاددهانی مینماید که در ساحه ماین پاکی خود با کوچه یا لین های همجوار آن تداخل را مراعات نمایند.

۸. استفاده از آله های کشفی دارای خواص دوگانه

آله های کشف دارای خواص دوگانه ای که دارای حس گر فلزات و رادار نفوذ زمینی میباشد، کاربران را قادر میسازند تا "ماین

۱. معرفی

مقتضیاتی که برای پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ در هر پروژه بکار میروند میتوانند نظر به موجودیت نباتات در ساحه، محتویات خاک و نوعیت ماین ها/ مهمات باقیمانده از جنگ، متفاوت باشند.

۲. هدف

این فصل معیارهای ماین پاکی افغانستان راجع به اجرای تمرین ها و مقتضیات اساسی پاکسازی ماین ها مانند استفاده از آله های کشف فلزات، وسیله حس کننده سیم انفجار دهنده ماین و اقدامات حین دریافت یک ماین / مهمات باقیمانده از جنگ، ارائه میدارد.

۳. مراحل عملیات پاکسازی ماین ها

عموماً در جریان عملیات پاکسازی ماین ها مراحل ذیل باید طی گردند:

الف: تفتیش نمودن ساحه توسط چشم و دست در جلو چوب رهنما بمنظور دریافت سیم های انفجار دهنده ای ماین، مهمات باقیمانده از جنگ، ماین هایی که موازی به سطح زمین قرار دارند، فیوز ها و سایر اشیای مشکوک که از زمین بیرون آمده اند.

ب: در صورتی که ساحه ماین گذاری شده توسط گیاه و بته ها پوشیده شده باشد، استفاده از وسیله حس کننده سیم انفجار دهنده ماین جهت جستجوی سیم های انفجار دهنده ای ماین ها.

ج: دور نمودن گیاه و بته ها توسط داس و سایر آلات مربوطه

د: اجرای عملیه توسط آله کشف فلزات در تمام عرض کوچه یا لین ماین پاکی.

۴. کشف سیم های انفجار دهنده ماین

در صورتی که گیاه ها و بته ها مانع نشوند، از آله حس کننده باید برای یافتن سیم های انفجار دهنده ماین استفاده شود. این آله باید از سیم های نازک ساخته شده و طوری بافته شده باشد که هم سیم های شل و هم سیم های کش را کشف نموده بتواند. در صورتی که بته ها و گیاه ها مانع استفاده از آله ای حس کننده سیم های انفجار دهنده ای ماین ها شوند، عملیه جستجو باید توسط چشم و دست ها تکمیل گردد. پس از یک بازرسی کامل بصری، ساحه باید توسط دست نیز بازرسی گردد طوری که دست ها باید آهسته آهسته به جلو حرکت داده شوند و بته های تنومندی

میتوان عاری از پارچه های فلزات ساخت و یا هم میتوان سیگنال های "پارچه های فلزات" را که فراتر از عمق تعیین شده معیاری ملی یا عمق های خطرناک قرار داشته باشند به حال خود باقی گذاشت، هرکدام که بزرگتر باشند. حتمی نیست شخصی که سیگنال ها را کاوش میکند همان شخصی باشد که توسط آله ای کشف ماین ها و مهمات آنها را یافته و نشانی نموده است.

کشف ماین های ضد پرسونل: در صورتیکه خطر موجودیت ماین های ضد پرسونل وجود داشته باشد، قدم زدن بالای زمین مذکور جهت آماده ساختن لین های ماین پاکی مقذور نخواهد بود. ماین پاک ها میتوانند به طریقهٔ تمرین سگهای ماین پال به سیستم ریسمان کوتا از پهلوی لین های ماین پاکی کار نموده ویا مطابق به تمرینات عادی ماین پاکی دستی مستقیماً به پیش بروند. شیوهٔ پهلو امکان آماده ساختن قسمت هایی از کوچه یا لین های ماین پاکی از زمین مصئون را مهیا ساخته و بصورت عموم یک روش مفید تر میباشد. قطع نظر از اینکه کدام روش انتخاب میگردد، طرح عملیاتی تغییر نمیکند. در ابتدا سیگنال های آله ای کشف ماین به حیث "ماین احتمالی" یا "پارچه های فلزات" نشانی میگردد. در قدم نخست "ماین های احتمالی" باید با استفاده از روش های عادی تحقیق سیگنال ها کاوش گردند و بعداً سیگنال های "پارچه های فلزات" با استفاده از یک روش دارای سرعت بیشتر کاوش میشوند. لین های ماین پاکی را میتوان عاری از پارچه های فلزات ساخت و یا هم میتوان سیگنال های "پارچه های فلزات" را که فراتر از عمق تعیین شده معیاری ملی یا عمق های خطرناک قرار داشته باشند به حال خود باقی گذاشت، هرکدام که بزرگتر باشند. حتمی نیست شخصی که سیگنال ها را کاوش میکند همان شخصی باشد که توسط آله ای کشف ماین ها و مهمات آنها را یافته و نشانی نموده است.

روش های مختلط: ممکن مواردی پیش آید که تصمیم گرفته شود که بمنظور حصول نتایج خوبتر استفاده از یک سیستم کشفی دیگر مناسبتر خواهد بود. یک مثال خوب آن کشف حد اقل ماین های فلزی ضد تانک در عمق بیشتر از قدرت کشف فلزات آله ای کشف دارای خواص دوگانه میباشد. در اینصورت در ابتدا باید از یک آله کشف حساس تر استفاده شود تا تمام سیگنال ها را شناسایی و نشانی نماید. سپس باید از آله کشف دارای خواص دوگانه استفاده گردد تا تمام سیگنال ها را چک نموده و آنها را به "ماین احتمالی"، "پارچه های فلزات" یا "تفکیک نشده" تقسیم نماید. سیگنال های "ماین احتمالی" و "پارچه های فلزات" باید مطابق به رهنمود های پراگراف فوق کاوش شوند. در صورتی که در ساحه صرف ماین های ضد تانک یا

های احتمالی" را از "پارچه های فلزات" تفکیک نمایند. "ماین های احتمالی" هردو حس گر را به صدا در می آورند یعنی هم حس گر فلزات و هم رادار نفوذ زمینی سیگنال میدهد، در حالیکه "پارچه های فلزات" صرف حس گر فلزات را به صدا در می آورد. زمانیکه این آله یکجا با طرزالعمل های عملیاتی معیاری که اجازهٔ آماده سازی لین ها و حفر سریع نقاط حاوی پارچه های فلزات را اجازه میدهد استفاده شود باعث افزایش قابل ملاحظهٔ مفیدیت کار میگردد.

آله کشف دارای خواص دوگانه از طریق کاهش دادن زمانی که صرف حفرکاری در پاسخ به سیگنال یا حفر کاری کامل میگردد، باعث افزایش مفیدیت کار میشود. بدین ترتیب آله مذکور بیشترین موثریت خود را زمانی بمعرض نمایش میگذارد که در ساحاتی استعمال شود که حاوی مقادیر زیاد پارچه های فلزات هستند. روش های استفاده از آن عمدتاً بستگی به نوعیت اهداف دارند. از آله ای کشف دارای دو حس گر هم میتوان به تنهایی استفاده نمود و هم میتوان آنها را با سایر آله ای کشف ماین یکجا استعمال نمود.

لازم است در عملیات هایی که آله ای کشف دارای دو حس گر استعمال میشوند از یک سیستم جامع و غیر مبهم علامت گذاری استفاده شود. سیستم مذکور باید در طرزالعمل های عملیاتی معیاری موسسه به تفصیل تشریح شده باشد.

کشف ماین های ضد تانک یا ماین های ضد تانک و مهمات باقیمانده از جنگ: در جاهائیکه دیده شود که صرف خطر ماین های ضد تانک یا صرف خطر ماین های ضد تانک و مهمات باقیمانده از جنگ موجود است، بعد از سروی فزیکي ساحه، قابل قبول خواهد بود که بالای زمین ملوث بمنظور آماده ساختن کوچه ها یا لین های ماین پاکی قبل از استفاده از آله ای کشف ماین و مهمات، قدم زده شود. میتوان کوچه ها را تعیین نموده و گیاه ها و بته ها را قطع کرد. این بدان معناست که کسیکه با آله کشف ماین کار میکند مجبور نیست در جریان کار در کوچه یا لین ماین پاکی مکرراً وسایل برداشته و دوباره بگذارد، که بدین ترتیب از ضیاع وقت جلوگیری بعمل می آید. تمام سیگنال هایی که دریافت میگردد باید جاهایشان نشانی گردیده و منحصت "ماین احتمالی" یا "پارچه های فلزات" علامت گذاری شوند. زمانیکه کوچه یا لین الی اخیر طی گردید، علامت های نشان دهندهٔ "ماین احتمالی" باید با استفاده از عملکرد های عادی تحقیق سیگنال ها کاوش گردند. بعداً ماین پال باید دوباره برگشته و با استفاده از یک پروسه ای حفاری سریعتر به علایم "پارچه های فلزات" رسیدگی نماید. لین های ماین پاکی را

اطمینان حاصل گردد که تمام عمق مورد نظر جستجو گردیده است. در صورتی که زمین سخت باشد، از آب میتوان برای نرم ساختن زمین قبل از اجرای عملیهٔ سیخ زدن استفاده نمود.

۱.۱. استفاده از بیلچه ای دستی (حفر کاری یا نقب زدن)

بعد از آنکه موقعیت و سایز ماین یا شی فلزی مشخص گردید، با استفاده از بیلچهٔ دستی زمین حفر میشود تا هویت شی برملا گردد. در جریان حفاری توجه باید داشت که حفاری الی عمق تعیین شده صورت گرفته و در جریان حفاری بطرف پایین فشار وارد نگردد.

هرگاه شی باوجود سیخ زدن دریافت نگردد، ممکن علت سیگنال آلهٔ کشف ماین، ماینی باشد که عمیق دفن شده است و یا پارچه فلزی (مانند گلوله، آهن پاره وغیره) باشد. برای دور ساختن خاک و یافتن شی فلزی باید از بیلچه ای دستی استفاده شود. عمق اعظمی حفاری باید توسط آمر تیم با در نظرداشت نوعیت خطر و مقصد استفاده از زمین تعیین گردد. حد اقل عمق حفاری برای ماین های ضد پرسونل 13 سانتی متر و برای ماین های ضد تانک 20 سانتی متر است. حفاری در اندازه ای حد اقل آن حفظ گردد و باید صرف برای شناسایی شی کافی باشد.

۱.۲. طرزالعمل های ماین های گمشده

در بعضی موارد طوری اتفاق می افتد که در جریان پاکسازی قطار های ماین ها پرسونل متوجه میگردد که یک ماین در جایی که تصور میشد که باید وجود داشته باشد، قرار ندارد. این حالت میتواند دلایل مختلفی داشته باشد مانند دور شدن ماین توسط مردم محل، تغییر مکان به سبب شرایط جوی، مدفون شدن به سبب قرار گرفتن خاک بالای آن، انفجار ماین وغیره. در تمام این موارد موقعیتی که گمان میرود ماین در آنجا قرار داشت باید جستجو گردد تا اطمینان حاصل گردد که هیچ ماینی باقی نمانده است.

سوپروایزر ساحه یا آمر تیم مسؤولیت دارد تا در جریان سروی ابتدایی ویا هم در مرحله ای پاکسازی علت مفقود الاثر شدن ماین های مذکور را دریابد.

۱.۳. ساحات دارای مقادیر زیاد پارچه های فلز

در ساحات که مقادیر زیاد پارچه های فلز در زمین وجود داشته باشد، شاید آله ای کشف فلزات موثریت نداشته باشد. در اینصورت طرزالعمل کشف ماین توسط آله های کشف ماین متروک گردیده و به عوض آن

صرف ماین های ضد تانکو مهمات باقیمانده از جنگ وجود داشته باشد، لازم است بالای نقاط دارای علایم "تفکیک ناشده" به اندازه یی حفر کاری های سطحی صورت گیرد که آله کشف کننده آنرا تشخیص نموده بتواند. این روش حتی در خاک های بسیار سخت نیز باعث صرفه جویی در وقت و افزایش مفیدیت کار خواهد گردید.

ملاحظات اطمینان از کیفیت در جریان برنامه ریزی یک وظیفه: هرگاه برای ماین پاکی پروسه یی انتخاب شده باشد که لین های ماین پاکی را عاری از پارچه های فلزات میسازد در آنصورت پروسهٔ اطمینان از کیفیت فوراً بعد از تکمیل شدن کار لین ماین پاکی، لین مذکور را چک میکند تا ببیند که آیا از وجود پارچه های فلزات پاکسازی گردیده است یا خیر. در صورتی که پروسه طوری باشد که پارچه های فلزات از جاهائیکه سیگنال آن تولید میگردد دور ساخته نمیشوند(مثلاً پس از حفرکاری به اندازه ای تعیین شده در معیار های ملی ویا حفرکاری الی عمق اعظمی که احتمال موجودیت خطر وجود دارد، هرکدام آن که بیشتر باشد) در اینصورت مؤسسهٔ مربوطه باید منظوری این طرزالعمل را از ریاست انسجام وهماهنگی تطهیر ماین بدست آرد. هرگاه حفرکاری کامل الی عمق تعیین شده قابل قبول باشد، در آنصورت دلیلی وجود ندارد که در جریان پروسه اطمینان از کیفیت به سبب سیگنال هایی که پاینتر از عمق تعیین شده حس میشوند کوچک یا لین مورد بحث "پاکسازی شده" اعلان نگردد.

۹. عمق پاکسازی

عمق ماین پاکی باید توسط موسسه ای ماین پاکی در مشورت با مرکز ساحوی امور ماین پاکی با استفاده از یافته های سروی غیر تخنیکي یا سروی تخنیکي ویا سایر منابع معلوماتی موثق تعیین گردد. در غیر آن حد اقل عمق ماین پاکی باید برای ماین های ضد پرسونل از 13 سانتی متر و برای ماین های ضد تانک از 20 سانتی متر از سطح اصلی زمین کمتر نباشد.

۱۰. سیخ زدن و حفر کاری

زمانیکه موقعیت دقیق یک سیگنال توسط آله ای کشف ماین تعیین گردید، برای شناسایی علت سیگنال با استفاده از سیخ یا بیلچه دستی عملیهٔ سیخ زدن ویا حفاری اجرا میگردد. سیخ باید از فاصلهٔ اندکی دورتر از نقطه ای سیگنال دهنده و به زاویه ای کمتر از 30 درجه طوری در زمین فرو برده شود که تمام عرض سیگنال را در بر بگیرد. فاصله بین سیخ زدن باید از عرض کوچکترین ماینی که در کشور یافت میشود بیشتر نباشد. عمق هر سیخ زدن باید به عین سطح بوده و در صورت ضرورت زمین باید کمی حفر گردد و سیخ اندکی عمیق تر فروروده شود تا

از طرز العمل سیخ زدن و حفاری کامل از سطح طبیعی زمین الی حد اقل عمق تصریح شده در بخش دهم استفاده میشود.

۱۴. اراضی کوهستانی و دارای سنگ های سست

در ساحاتی که اراضی کوهستانی و سنگ زار بوده و استفاده از آله کشف فلز موثر واقع نمیگردد، باید از روش سیخ زدن و حفاری استفاده شود. آمر یا سوپروایزر تیم باید در مورد شیوه کاری و وسایل قابل استفاده در هر ساحة مشخص با توجه به نوعیت خطر یک ارزیابی را انجام دهد.

۱۵. برطرف ساختن موانع

در ساحاتی که حاوی موانعی اند که امکان موجودیت ماین ها یا مهمات منفجر نشده در آنها وجود دارد، لازم است از یک طرز العمل برطرف ساختن موانع استفاده شود. تعدادی از موانع بالقوه قرار ذیل اند:

الف: سنگر های سابقه در وضعیت های دفاعی

ب: هر نوع حفره ها در ساحات حاوی ماین

ج: سیم پیچ های مغلق

د: وسایط نقلیه متروک

لازم است حین پاکسازی ساحات حاوی ماین، موانع شناسایی گردیده و از روش های پاکسازی خاص استفاده شود. لازم است اطراف مانعه به اندازه 360 درجه یا به هر دو طرف محور آن پاکسازی گردد.

16. آتش زدن ساحة

ساحاتی که صاف نباشند را میتوان قبل از عملیات پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ، نظر به لزوم دید سوپروایزر و در هماهنگی با مقامات محلی آتش زد تا قابلیت دید برای پرسونل ماین پاکسازی افزایش یافته و سرعت و مصونیت عملیات پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ افزایش یابد. اما آمرین تیم ها/ سوپروایزران باید در تصمیم خود مبنی بر آتش زدن زمین ناصاف از قضاوت سلیم کار گیرند زیرا آتش زدن زمین ناصاف میتواند باعث صدمه رسیدن به زمین زراعتی همجوار گردیده ویا باعث بی ثبات شدن مهمات منفجر نشده گردد. بین زمان آتش زدن زمین و زمان شروع عملیات پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ توسط دست در ساحة باید حد اقل یک شبانه روز (24 ساعت) فاصله وجود داشته باشد. لازم است در تمام موارد در جریان عملیات آتش زدن یک کمر بند مناسب برای قطع آتش ایجاد گردیده و به مرکز ساحوی امور ماین پاکسازی و مراجع خدماتی محلی (در صورت موجودیت) اطلاع داده شود. بین زمان آتش زدن زمین و زمان شروع عملیات پاکسازی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ توسط سگ های ماین یاب در ساحة باید حد اقل چهار شبانه روز فاصله وجود داشته باشد. اجازه این عملیات باید از مرکز ساحوی امور ماین پاکسازی اخذ گردد.

۱۷. ساعات کاری

هیچ یک از پرسونل ماین پاکسازی باید برای مدت بیش از 60 دقیقه بصورت یکنواخت کار نکنند. زمان کاری نظر به شرایط اقلیمی (گرمی، سردی و باران) و موجودیت گیاه ها و بته ها در ساحة قابل تغییر است. ساعات کاری را آمر تیم/ سوپروایزر با در نظر داشت وضعیت موجوده تعیین مینماید.

یک روز کاری عادی برای یک ماین پال بشمول زمان سفر به ساحة و بازگشت از آن باید از 9 ساعت بیشتر نباشد طوریکه ماین پاک باید به استثنای زمان استراحت در ساحة، حد اقل روزانه 5 ساعت حقیقتاً کار نماید. در صورت گرمی یا سردی بیش از حد هوا و همچنان در صورتی که کار ماین پاکسازی ناراحت کننده باشد، باید عملیات متوقف گردیده ویا کار در دوره های کاری کوتاهتر و با گرفتن وقفه های مکرر اجرا شود.

۱۸. وسایل کاری پرسونل ماین پاکسازی

حد اقل وسایلی که باید برای اجرای عملیات ماین پاکسازی دستی در دسترس هر یک از پرسونل ماین پاکسازی قرار داده شوند قرار ذیل اند:

الف: آله ای کشف فلزات

ب: آله ای حفاری

ج: آله ای سیخ زنی

د: آله ای حس کننده سیم انفجار دهنده ای ماین

ه: آله ای اره مانند برای قطع گیاهان

و: آله ای قیچی مانند برای قطع گیاهان

ز: آله ای قطع کننده سیم

ح: یک برس سخت

ط: وسایل و مواد برای پاک کاری و مراقبت آلات دستی

ی: یک چوب رهنما

ک: یک بکس مناسب برای انتقال وسایل به استثنای آله ای کشف فلزات

ل: تجهیزات حفاظت شخصی و لباس های حفاظتی. هر ماین پال باید تجهیزات حفاظتی جداگانه داشته باشد

م: یک بکس برای جمع آوری پارچه های فلزات

ن: یک کلند کوچک

س: دستکش های کار

ع: ترپال

ف: نشانگر های ماین

وسایل کاری که به پرسونل ماین پاکسازی داده میشوند باید توسط ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین بازرسی و تایید شوند. در جریان پروسه اعتبار دهی، مؤسسه ماین پاکسازی نباید به تغییر دادن

ه. کوچه ها یا لین های ماین پاکی که کار در آنها جریان دارد

۰۶ موقعیت های ماین ها یا مهمات باقیمانده از جنگ که تا الحال دریافت گردیده اند

۰۷ علامت نشان دهنده سمت شمال و راهنمای نقشه ب. تاریخ شروع کار، روز هایی که کار صورت گرفته و تاریخ متوقعه ختم کار

ج: تاریخ آخرین تمرین پلان رسیده گی به حوادث در جریان ماین پاکی (تمرین نجات مصدومین)

د: پیشرفت های حاصله تا ایندم از نظر مساحت زمین پاکسازی شده به نسبت زمینی که در آینده پاکسازی خواهد گردید، و همچنان ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ که موقعیت شان تثبیت گردیده و تطهیر شده اند.

نوعیت یا کیفیت وسایل کاری پرسونل ماین پاکی مبادرت ورزد، مگر اینکه اجازه ای ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین را کسب نموده باشد.

۱۹. لوح ها و نقشه های معلوماتی

لازم است برای تمام ساحات تغییر ناپذیر که در آن عملیات ماین پاکی صورت میگیرد لوح های معلوماتی و نقشه ها وجود داشته باشند. لوح های معلوماتی و نقشه های مذکور باید حد اقل حاوی معلومات ذیل باشند:

الف: نقشه ابتدایی ساحه حاوی معلومات ذیل باشد:

۰۱ حدود اربعه ساحه خطرناک

۰۲ خصوصیات مهم اراضی

۰۳ موقعیت سیستم های علامت گذاری

۰۴ ساحات پاکسازی شده و ملوث؛ این بخش را میتوان بیشتر شرح داد، مثلاً ساحات پاکسازی شده در جریان سروی تخنیکی یا توسط سگ های ماین یاب ویا وسایل میخانیکی

۲۰. پاکسازی ساختمان ها

بخاطر معمومات به ضمیمه ب مراجعه شود.

ضمیمه الف – نمونه برگه معلوماتی و نکات ایمنی

معلومات راجع به ساحه

در ذیل نمونه ای آنچه که میتواند در یک برگه معلوماتی راجع به ساحه تذکر یابد ، که قاعدتاً برای بازدید کننده گان ساحات ماین پاکی داده میشود، نشان داده شده است:

التاریخچه ساحه بشمول اینکه چه کسانی در آنجا ماین گذاری کردند، تاثیر آنها بالای مردم محل و حوادثی که احتمالاً برای مردم یا مواشی اتفاق افتاده باشند.

الف: پلان پاکسازی ساحه بشمول اینکه کدام ساحات باید پاکسازی گردند، از چه نوع وسایل استفاده خواهد شد، چارچوب زمانی کار و هر نوع مشکلات و محدودیت ها.

ب: تاریخچه عملیات پاکسازی ساحه تا امروز بشمول روز هایی که کار صورت گرفته است، ساحاتی که پاکسازی گردیده اند، ماین ها / مهمات باقیمانده از جنگ که تطهیر گردیده اند، مشکلاتی که پیش آمده اند و تاریخ متوقعه تکمیل کار.

ج: اینکه در آینده کی ها از زمین مذکور استفاده خواهند نمود.

د: وضعیت ساحه بشمول سیستم علامت گذاری، ساحات پاکسازی شده و ملوث، مرکز سوق و اداره، پارکینگ، موقعیت کارمند صحی تیم، تشناب، استراحتگاه و سایر ساحات کنترولی

نکات ایمنی

ذیلاً نمونه ای جزئیاتی ارا به میگردد که میتوانند در یک برگه ای نکات ایمنی شامل گردند:

بازدید کننده گان باید حین بازدید از ساحه ای ماین گذاری شده قواعد ذیل را رعایت کنند:

الف: از تمام هدایاتی که توسط آمر تیم یا شخص مسؤول برایتان داده میشود پیروی کنید.

ب: همیشه با افرادی که مسوول بدرقه تان هستند باشید و در ساحه آزادانه قدم نزنید.

ج: صرف در ساحاتی قدم بزنید که توسط آمر تیم یا شخص مسؤول برایتان نشان داده میشود.

د: به اشیایی که روی زمین قرار دارند دست نزنید و آنها را نبردارید.

ه: در جریان بازدید از ساحه سگرت کشیدن ممنوع است. سگرت کشیدن صرف در استراحتگاه که قبلاً برایتان نشان داده شده است مجاز میباشد.

و: در صورت وقوع کدام حادثه از دساتیر توسط آمر تیم یا شخص مسؤول پیروی کنید و آرامش تانرا حفظ کنید.

ز: قبل از ترک نمودن نقطه ای کنترولی به جانب ساحه ماین گذاری شده تجهیزات حفاظت شخصی تانرا بپوشید.

ح: تلفون ها و مخابره های همراه تانرا خاموش کنید.

ط: زمانی که بازدید کننده گان به پرسونلی که مصروف ماین پاکی در ساحه هستند از فاصله ای امنیتی نزدیکتر میشوند، پرسونل ماین پاکی باید کار خود را متوقف سازند.

ی: کوشش کنید تا کمترین وقت ممکن را در ساحه سپری کنید و سوالات و بحث تانرا زمانی که از ساحه خارج شدید، مطرح کنید.

ک: در زمان عکس گرفتن به جلو یا عقب حرکت نکنید.

ل: بین اعضای تیم بازدید کننده فاصله 5 متر باید رعایت گردد.

م: از ساحه پاکسازی شده جلوتر نروید.

ضمیمه ب

پاکسازی ساختمان ها

۱. معرفی

بازرسی یک ساختمان برای دریافت مهمات خصوصاً تلک های شیطانی یک عملیات نهایت خطرناک بوده و باید تنها توسط با تجربه ترین پرسونل انجام یابد. عملیات مذکور باید صرف توسط شخص مسلکی و آموزش دیده که دارای تخصص سطح سوم تخریب مهمات و مواد انفلاقیه باشد، به همراهی یک تیم تخریب مهمات و مواد انفلاقیه اجرا شود. افرادی که ساختمانهایی را پاکسازی میکنند که در آنها احتمال موجودیت تلک های شیطانی متصور است، باید در جریان عملیات پاکسازی با هشیاری تمام عمل کنند تا در همچو دام ها گرفتار نشوند.

۲. هدف

این فصل رهنمود های معیاری برای اجرای عملیات پاکسازی منازل و ساختمان ها از موجودیت احتمالی ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ را ارائه میدارد.

۳. بررسی خطر

بررسی نمودن خطر های ممکنه در جریان پاکسازی خانه ها از اهمیت خاصی برخوردار میباشد. در جریان این بررسی باید برای سوال های ذیل پاسخ دریافت گردد:

الف: چرا تقاضای پاکسازی خانه/ ساختمان صورت گرفته است؟

ب: آیا در داخل یا اطراف خانه یا ساختمان مهمات انفجاری به چشم دیده شده اند؟

۱: آیا اردو، پولیس یا ملیشه ها این ساختمان را به تصرف خویش درآورده بودند؟

۲: آیا در محل مذکور جنگ یا بمباردمان صورت گرفته است؟

۳: آیا خانه یا ساختمان مذکور در داخل یک ساحه مشکوک خطرناک شناخته شده قرار دارد؟

۴: آیا در ساحه مذکور تلفاتی که به مهمات انفجاری عطف گردند وجود داشته اند؟ اگر جواب مثبت باشد، چه نوع مهمات؟

۵: آیا در گذشته در این ساحه از تلک های شیطانی استفاده صورت گرفته ویا چنین دامها دیده شده اند؟ اگر جواب مثبت باشد، لطفاً توضیح دهید که دام های مذکور مشخصاً از چه نوعی بودند؟

۴. گروپ های کاری

گروپ هایی که خانه یا ساختمانی را پاکسازی میکنند تعداد شان باید مساوی به حد اقل تعداد افراد واجد شرایط باشد که مسافه امنیتی اجازه میدهد. این کار عادتاً توسط گروپ های دو نفری صورت میگردد مگر اینکه مسافه امنیتی کافی حفظ شده بتواند. تا زمانی که ساختمان پاکسازی نشده باشد هیچ فرد دیگری حق ورود به آنرا ندارد. در ساختمان هایی که بسیار بزرگ باشند میتوان دو یا بیشتر از دو گروپ دو نفری را توظیف نمود مشروط بر آنکه مسافه ایمنی را از همدیگر حفظ نموده بتوانند و سرحدات کاری شان واضح باشد. منحصیث یک قاعده عمومی، حد اقل فاصله بین دو گروپ کاری باید دو دیوار یا دو سقف باشد یعنی در بین دو گروپ کاری باید حد اقل دو دیوار یا دو سقف قرار داشته باشد. در صورت پاکسازی ساختمان های یک اطاقه، هر ساختمان باید یک اطاق یک خانه تلقی گردد.

۵. ضروریات در ساحه

الف: فرماندهی و کنترل: لازم است یک پلان راجع به طرزالعمل های فرماندهی و کنترل ترتیب گردیده و به تمام اعضای تیم ابلاغ گردد. قبل از آغاز عملیات و داخل شدن به ساختمان، تیم بازرسی باید ببینند که به کدام وسایل و تجهیزات کاری ضرورت دارند تا کار را بصورت مصون، موثر و مثمر به انجام برسانند.

ب: تدابیر طبی: از آماده بودن تسهیلات صحی در ساحه و موجودیت طرزالعمل های تخلیه مصدومین اطمینان حاصل نماید. همچنان مسیر های مصئون از نقطه کنترولی الی ساختمان و برعکس آن نیز باید بگونه واضح شناسایی شده باشند.

ج: ارتباطات: از فعال بودن خطوط ارتباطی بین تیم و دفتر مرکزی موسسه ماین پاک اطمینان حاصل نماید. همچنان خود را مطمئن سازید که سایر نهاد ها مانند پولیس، اردو، اطفايه و ارگانهای نجات از موضوع مطلع گردیده باشند.

د: دسترسی مصئون به ساختمان: زمانیکه مسیر های رفت و برگشت تعمیر توسط تیم ماین پاکي مشخص گردیدند، لازم است مسیر های مذکور ابتدا پاکسازی گردیده و سپس نشانی شوند. لازم است راجع به نقاط دخولی و ساحه ذخیره مواد انفجاری توافق صورت گرفته، نقاط مذکور نقشه برداری گردیده و به تیم تشریح گردند. علاوه بر آن لازم است حین بازرسی ساختمان در مقابل خطر های احتمالی مانند مواد انفجاری که به دروازه ها، کلکین ها، اثاثیه منزل و سایر اشیا وصل میباشند از احتیاط کامل کار گرفته شود. تدابیر ایمنی باید قبل از آغاز عملیات پاکسازی به شکل یک لست یادداشت گردیده و در جلسه که قبل از شروع عملیات دایر میگردد برای تمام اعضای تیم تشریح داده شوند.

۶. علامه گذاری

سیستم نشانه گذاری در یک عملیات پاکسازی ساختمان باید به اساس معیار های امور ماین پاکي افغانستان (معیار های شماره 05.03) استوار باشد. لازم است تمام خصوصیات بارز ساختمان نشانی گردیده و در نقشه یی که در نقطه ای کنترولی موجود است انعکاس داده شوند. در نقشه مذکور باید حد اقل موارد ذیل نشان داده شوند:

الف: مسیر های مصئون بسوی ساختمان و برعکس آن

ب: دروازه ها و کلکین های پاکسازی شده

ج: فرنیچر بازرسی شده

د: اطاق ها و دهلیز های بازرسی شده

۷. توجه خاص

لازم است در جریان عملیات پاکسازی منازل و ساختمان ها به ساحات ذیل توجه خاص مبذول گردد:

الف: سیستم برق و لین دوانی ساختمان

ب: نل ها و پایپ های آب

ج: قسمت هایی از ساختمان که بصورت طبیعی تاریک هستند

د: فرنیچر

ه: فرش چوبی کف اطاق ها

ماخذ:

معیارهای بین المللی ماین پاکى

International Mine Action Standard